

Αθήνα 25 ΣΕΠ. 1990

Αριθ. Πρωτ. 2973 | Εγκ. 2

Προς

τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών του Κράτους

Κοινοποίηση: κ.κ. Προέδρους Εφετών του Κράτους (με την παρόκληση να λάβουν γνώση των παρακάτω στον αριθμό 1, στοιχεία δ και ε και στον αριθμό 2 στοιχείο γ, για τις δικές τους σχετικές ενέργειες)

1. Από τις εκδικαζόμενες, κατόπιν ασκήσεως αιτήσεων αναιρέσεως, ποινικές υποθέσεις από τα ποινικά Τμήματα του Αρείου Πάγου και ιδίως από τις ποινικές υποθέσεις για τις οποίες εκδόθηκαν αποφάσεις του Αρείου Πάγου, με τις οποίες διατάσσεται η οριστική, λόγω παραγραφής, παύση της ποινικής διώξεως, εμφανίζονται περιπτώσεις που μνημονεύονται παρακάτω στα στοιχεία α έως ε, οι οποίες αρχίζουν με την πάροδο του χρόνου να εμφανίζονται συχνότερα, με συνέπεια τα φαινόμενα αυτά να τείνουν να λάβουν διαστάσεις. Ειδικότερα παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

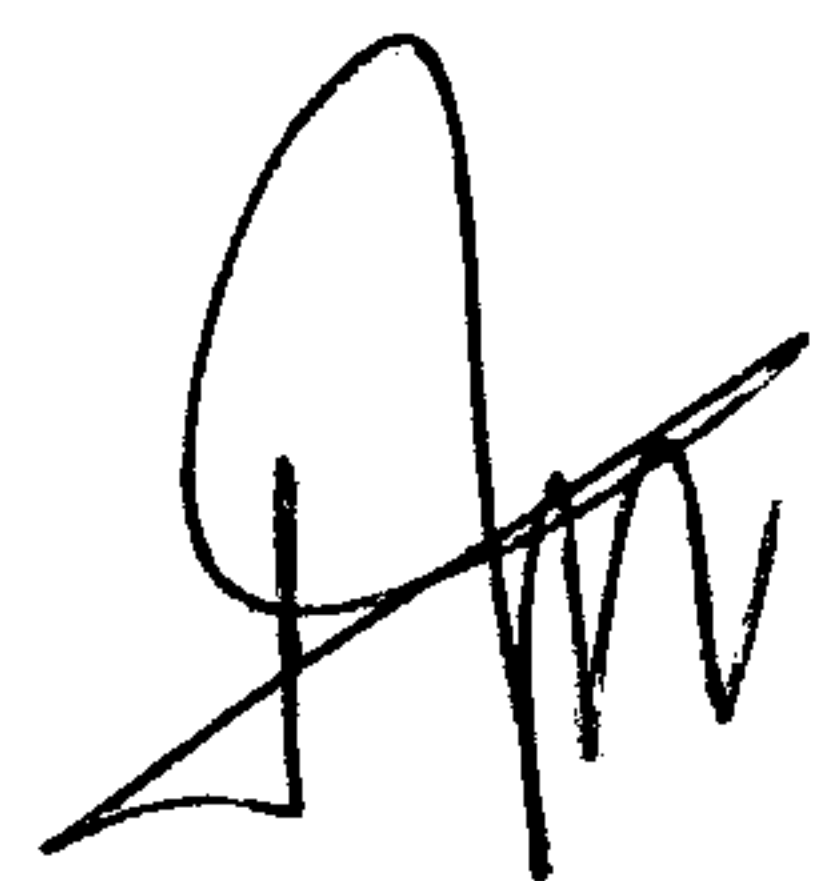
α) Η οριστική κατ'ουσία εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων πρωτοδίκως γίνεται πολλές φορές ύστερα από πέντε (5) και πλέον έτη, γεγονός που διευκολύνει στη συνέχεια (επί πλημμελημάτων) τη μέχρι τιν αμετάκλητη εκδίκαση της υποθέσεως συμπλήρωση της οκταετούς (μαζί με το χρονικό διάστημα της τριετούς αναστολής) παραγραφής για τις πριν από την ισχύ του άρθρου 4 του Ν.1738/1987 τελεσθείσες αξιόποινες πράξεις.

β) Η οριστική κατ'ουσία εκδίκαση των εφέσεων κατά καταδικαστικών αποφάσεων γίνεται πολλές φορές ύστερα από τέσσερα έως έξι έτη και το χαρακτηριστικό είναι ότι στις περι-

πτώσεις αυτές η κατ'ουσία εκδίκαση των εφέσεων αυτών γίνεται κατά κανόνα λίγο χρόνο (και αρκετές φορές λίγες ημέρες) πριν από τη συμπλήρωση της παραγραφής, κατά τρόπο ώστε να είναι πλέον βέβαιη η (κατόπιν ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως) μέχρι την αμετάκλητη απόφαση συμπλήρωση της παραγραφής.

γ) Παρατηρείται ότι πολλές φορές στην ίδια ποινική υπόθεση κηρύσσεται επανειλημμένως από το δικαστήριο (Πλημμελειοδικείο ή Εφετείο) απαράδεκτη η συζήτηση είτε λόγω μη νομίμου (και κυρίως λόγω μη εμπροθέσμου) κλητεύσεως του κατηγορουμένου, είτε λόγω παντάπασι μη κλητεύσεως αυτού, με αποτέλεσμα οι επανειλημμένες αυτές αναβολές εκδικάσεως κατ'ουσία στην ίδια ποινική υπόθεση να διαρκούν πολλές φορές δύο ή τρία και πλέον έτη και έτσι να διευκολύνεται τα μέγιστα η συμπλήρωση της παραγραφής.

δ) Παρατηρείται επίσης ότι όταν ασκούνται αιτήσεις αναιρέσεως εκ μέρους κατηγορουμένων οι σχετικές ποινικές δικογραφίες (στις οποίες έχει ήδη γίνει η καθαρογραφή της αποφάσεως και η καταχώρησή της στο ειδικό βιβλίο) υποβάλλονται (από τα οικεία δικαστήρια στις οικείες Εισαγγελίες) και περιέρχονται στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου ύστερα από δύο ή τρεις και πλέον μήνες (από την ημέρα ασκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως) και πολλές φορές περιέρχονται στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής, παρόλον ότι από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου (για τις κατ' άρθρ. 473 παραγρ. 2 Κωδ. Ποιν. Δικ. ασκούμενες αιτήσεις αναιρέσεως) αποστέλλεται στην οικεία Εισαγγελία αυθημερόν (δηλαδή την ίδια ημέρα της επιδόσεως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου της περί αναιρέσεως δηλώσεως του κατηγορουμένου) παραγγελία για υποβολή της σχετικής δικογραφίας. Η ίδια βραδύτητα υπο-

βολής και περιελεύσεως των ποινικών δικογραφιών στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου παρατηρείται και στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι αιτήσεις αναιρέσεως ασκούνται ενώπιον του αρμοδίου Γραμματέα του Εφετείου. Στις περιπτώσεις αυτές για τα Εφετεία Αθηνών και Πειραιώς θα έιρεπε οι σχετικές ποινικές δικογραφίες να διαβιβάζονται αυθημερόν, ή τουλάχιστον την επομένη της ασκήσεως της αναιρέσεως ή της σχετικής παραγγελίας μας, με δικαστικό επιμελητή "χέρι με χέρι".

ε) Τέλος παρατηρείται ότι καταδικαστικές αποφάσεις ποινικών Εφετείων να καθυρογράφονται και να καταχωρούνται στο ειδικό βιβλίο (από την καταχώρηση αυτή αρχίζει, κατ'άρθρ.473 παραγρ.3 ΚΠΔ., η προθεσμία ασκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως) ύστερα από αρκετούς μήνες μετά την έκδοση της καταδικαστικής αποφάσεως, σε πολλές δε περιπτώσεις η καθαρογραφή και καταχώρηση της καταδικαστικής αποφάσεως στο ειδικό βιβλίο γίνεται όχι μόνο ύστερα από πολλούς μήνες, αλλά και μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής.

2. Για όσα από τα παραπάνω υπηρεσιακώς άτοπα και ενδεχομένως πειθαρχικώς ελεγκτέα (όπως π.χ. στην ως άνω στον αριθμό 1, στοιχείο ε περίπτωση) οφείλονται σε ενέργειες ή παραλείψεις δικαστικών λειτουργών ή δικαστικών υπαλλήλων των Εφετείων ή των Πρωτοδικείων αρμόδιος πλέον (μετά τα άρθρα 19 παρ. 1β και 2 και 24 παρ.5, περίπτωση α του Ν.1756/1988, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παρ.2 και 3 του Ν.1868/1989) να απευθύνει οδηγίες και εγκυκλίους προς τους δικαστικούς λειτουργούς είναι ο κ. Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, προς τον οποίο απευθύναμε σχετικό έγγραφο, ενώ παραλλήλως παραγγείλαμε την ενέργεια σχετικής έρευνας για τυχόν πειθαρχικές ευθύνες. Ως

προς τις εξαρτώμενες από τους αρμόδιους Εισαγγελικούς λειτουργούς σχετικές ενέργειες κρίνουμε σκόπιμο να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

α) Θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια εγκαιρώς (και όχι όταν πλέον επίκειται η συμπλήρωση της παραγραφής) συντόμου προσδιορισμού προς εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων (και ιδίως των ασκουμένων εφέσεων), στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαφαίνεται κίνδυνος συμπληρώσεως της παραγραφής μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης. Προς τούτο απαιτείται παρακολούθηση των ποινικών υποθέσεων (και του χρόνου τελέσεως της πράξεως) ώστε να επισημαίνεται εγκαιρώς ο ως άνω κίνδυνος παραγραφής και να γίνεται έτσι σύντομος προσδιορισμός της οικείας ποινικής υποθέσεως προς εκδίκαση. Ιδίως στις περιπτώσεις των επανειλημμένων αναβολών εκδικάσεως επιτείνεται ο κίνδυνος παραγραφής των αξιοποίνων πράξεων και γι' αυτό στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται μεγαλύτερη προσοχή και επισταμένη παρακολούθηση των σχετικών περιπτώσεων. Οι Εισαγγελείς της έδρας θα πρέπει στις περιπτώσεις αυτές να εφιστούν την προσοχή του δικαστηρίου για τον κίνδυνο της επικείμενης παραγραφής και να ζητούν να καταχωρίζεται στα πρακτικά η σχετική επισήμανσή τους.

β) Θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια εξαλείψεως ή τουλάχιστον δραστικού περιορισμού του φαινομένου της για διαφόρους λόγους μη νομίμου (και ιδίως μη εμπροθέσμου) κλητεύσεως των κατηγορουμένων ή της παντάπασι μη κλητεύσεως αυτών για προσδιορισμένες προς εκδίκαση ποινικές υποθέσεις. Ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις κακουργημάτων ή σοβαρών και με ευρύτερη απήχηση πλημμελημάτων θα πρέπει η παρακολούθηση της εμπρόθεσμης και νόμιμης κλήτευσης των κατηγορουμένων να είναι συστηματική και συνεχής

και να διαπιστώνεται εγκρίτως η εμπρόθεση και νόμιμη κλήτευση των κατηγορουμένων. Είναι υπηρεσιακώς απαράδεκτες και πειθαρχικώς ελεγκτέες οι ακόλουθες περιπτώσεις που εμφανίσθηκαν προσφάτως:

Κατηγορούμενος έμπορος ναρκωτικών (για 7 κιλά ηρωΐνης) επρόκειτο να διασθεί ενώπιον του Εφετείου στις 17 Ιουλίου 1990, εκρατείτο όμως σε φυλακές εκτός της περιφέρειας του εν λόγω Εφετείου. Παρόλον ότι το δεκαοκτάμηνο της προσωρινής κρατήσεως του εν λόγω κατηγορουμένου έληγε στις 25 Ιουλίου 1990, η κλήση προς εμφάνιση ενώπιον του Εφετείου στον εν λόγω κατηγορούμενο δεν επιδόθηκε εμπροθέσμως, αλλά επιδόθηκε στις 10 Ιουλίου 1990 (για τη δικάσιμο της 17ης Ιουλίου 1990).

Σε άλλη περίπτωση ποινικής υποθέσεως ενώπιον Τριμελούς Εφετείου (με κατηγορούμενο Δικηγόρο εν ενεργεία, της λεγόμενης "μαχόμενης δικηγορίας" στην έδρα του εν λόγω Εφετείου) η συζήτηση κηρυσσόταν απαράδεκτη λόγω παντάπασι μη κλητεύσεως (και όχι απλώς λόγω μη νόμιμου κλητεύσεως) του κατηγορουμένου σε πέντε (5) αλληπάλληλες δικασίμους επί δύο περίπου έτη, γιατί και στις πέντε (5) δικασίμους (στις οποίες η ίδια ποινική υπόθεση προσδιοριζόταν από την Εισαγγελία Εφετών) δεν υπήρχε παντάπασι αποδεικτικό επιδόσεως κλήσεως προς τον εν λόγω κατηγορούμενο, το οποίο αποδεικτικό επιδόσεως υπήρξε επί τέλους στην έκτη (6) δικάσιμο, στην οποία εμφανίστηκε μεν ο κατηγορούμενος δικηγόρος και καταδικάστηκε, αλλά η έκτη (6η) αυτή δικάσιμος είχε προσδιορισθεί τρεις (3) μόλις ημέρες πριν από τη συμπλήρωση της παραγραφής και γι' αυτό, κατόπιν αιτήσεως αναιρέσεως του κατηγορουμένου, ο Άρειος Πάγος έπαυσε οριστικώς την ποινική δίωξη λόγω παραγραφής.

Για τις ως άνω (και για άλλες ανάλογες περιπτώσεις) παραγγείλαμε ήδη τη διενέργεια πειθαρχικής προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ως άνω (και άλλες ανάλογες περιπτώσεις) οφείλονται προφανώς στην εκ μέρους των Εισαγγελικών Αρχών (της έδρας των Εφετείων) έλλειψη της προσήκουσας εποπτείας και της αναγκαίας παρακολούθησής για έγκαιρη και εμπρόθεσμη επίδοση της κλήσεως προς τους κατηγορούμενους για τόσο σοβαρά εγκλήματα. Στις περιπτώσεις αυτές (και άλλες ανάλογες) είναι υπηρεσιακά απaráδεκτο οι αρμόδιοι Εισαγγελικοί λειτουργοί, αντί να παρακολουθούν οι ίδιοι επισταμένως την έγκαιρη νόμιμη επίδοση της κλήσεως προς κατηγορούμενους για τόσο σοβαρά εγκλήματα, να προβάλλουν απλώς την ολιγωρία, αδιαφορία ή αμέλεια των δικαστικών υπαλλήλων, στους οποίους τουλάχιστον θα έπρεπε να ασκούν τη δέουσα σχετική εποπτεία προς αποφυγή παρομοίων φαινομένων. Για τους λόγους αυτούς θα πρέπει όχι μόνο να δώσετε τις δέουσες οδηγίες προς Εισαγγελικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους, αλλά να οργανώσετε έτσι την εσωτερική υπηρεσία της Εισαγγελίας, τις οποίες προϊστασθε, ώστε να υπάρχει όχι μόνο συστηματική και έγκαιρη παρακολούθηση της νόμιμης κλητεύσεως των κατηγορουμένων (ιδίως για τις περιπτώσεις κακουργημάτων και σοβαρών και με ευρύτερη απήχηση πλημμελημάτων), αλλά και διασφάλιση (προς αποφυγή της καθ'οιονδήποτε τρόπο απώλειας) των αποδεικτικών επιδόσεως μέχρι την ημέρα της δικασίμου. Την παρακολούθηση αυτή, αν δεν την ενεργείτε σεις οι ίδιοι, θα πρέπει να την αναθέσετε σε άλλον Εισαγγελικό λειτουργό από τους υπηρετούντας στην Εισαγγελία. Στο μέλλον θα ελέγξουμε τις περιπτώσεις μη νομίμου κλητεύσεως κατηγορουμένων ή παντάπασι μη κλητεύσεως αυτών και θα σταθμίσουμε τις περιπτώσεις για τυχόν πειθαρχικές ευθύνες Εισαγγελικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων.

Παρακαλούμε συνεπώς και τις δέουσες οδηγίες να δώσετε προς τους Εισαγγελικούς λειτουργούς και τους δικαστικούς υπαλλήλους και να οργανώσετε έτσι την εσωτερική υπηρεσία της Εισαγγελίας, της οποίας προϊστασθε, ώστε να μπορεί να εντοπίζεται ο αμέσως πειθαρχικώς υπεύθυνος Εισαγγελικός λειτουργός ή δικαστικός υπάλληλος για την εμφάνιση των ως άνω απαραδέκτων υπηρεσιακών φαινομένων και να μη επιρρίπτονται οι ευθύνες του ενός στον άλλον, με συνέπεια έτσι τη δημιουργία ανευθυνούπευθύνων. Για την τυχόν έλλειψη σχετικής οργανώσεως της εσωτερικής υπηρεσίας της Εισαγγελίας, της οποίας προϊστασθε, την ευθύνη προφανώς θα φέρετε σεις προσωπικώς.

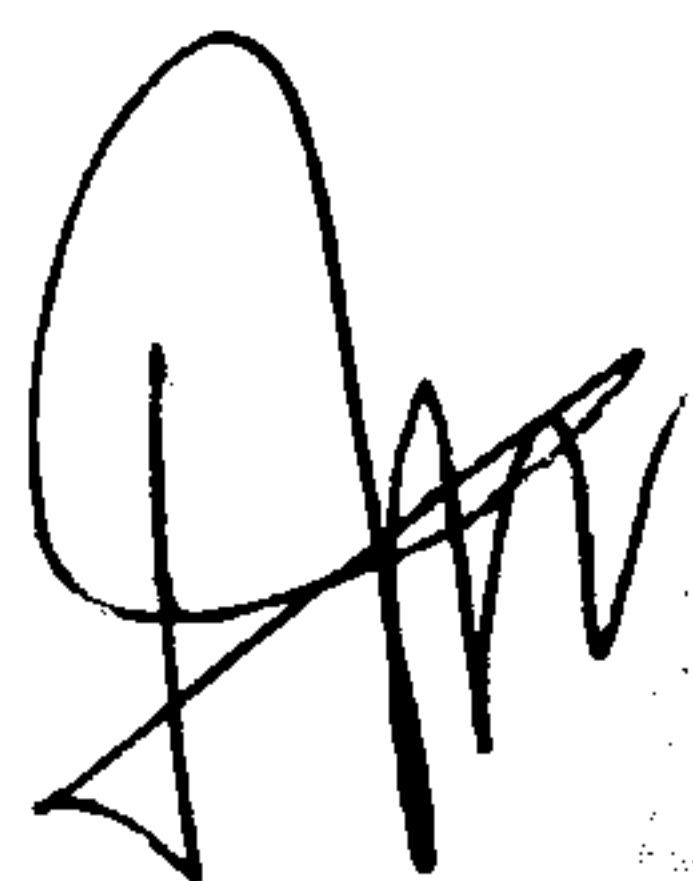
γ) Θα πρέπει αμέσως μόλις περιέρχεται σε σας παραγγελία της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου για υποβολή της σχετικής ποινικής δικογραφίας ενόψει του ότι ασκήθηκε αίτηση αναιρέσεως) να μας υποβάλετε αμέσως (αν είναι δυνατόν την ίδια ή τουλάχιστον την επόμενη ημέρα) τη σχετική ποινική δικογραφία. Θα πρέπει δηλαδή στις περιπτώσεις αυτές το σχετικό έγγραφο προς τη Γραμματεία του Εφετείου να παραδίδεται "χέρι με χέρι" και κατά τον ίδιο τρόπο να παραλαμβάνεται και η ποινική δικογραφία προς υποβολή αυθημερόν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου. Στις περιπτώσεις αυτές δεν είναι επιτρεπτή οποιαδήποτε βραδύτητα που επιτείνει τον κίνδυνο συμπληρώσεως του χρόνου της παραγραφής του εγκλήματος. Προς τούτο απαιτείται βεβαίως και η συνεργασία με τη Γραμματεία του Εφετείου και γι' αυτό το λόγο κοινοποιούμε την παρούσα στους κ.κ. Προέδρους Εφετών, για να δώσουν τις αναγκαίες σχετικές οδηγίες στη Γραμματεία του Εφετείου του οποίου προϊσταντα, όχι μόνο για τις ως άνω περιπτώσεις, αλλά και για τις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η αίτηση

αναίρεσως (επί ποινικής υποθέσεως) ασκείται ενώπιον του Γραμματέα του Εφετείου.

Ειδικώς στις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών και Πειραιώς θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια (μετά από συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου του Εφετείου Αθηνών και του Προϊσταμένου του Εφετείου Πειραιώς), στις περιπτώσεις ασκήσεως αναίρεσων επί ποινικών υποθέσεων να διαβιβάζονται οι ποινικές δικογραφίες (από το Εφετείο στην Εισαγγελία Εφετών) αμέσως "χέρι με χέρι" και να αποστέλλονται αυθημερον με δικαστικό επίμελητή στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου.

δ) Θα πρέπει να δώσετε τις δέουσες οδηγίες στους Εισαγγελικούς λειτουργούς και στους δικαστικούς υπαλλήλους της Εισαγγελίας, της οποίας προϊστασθε, να σας αναφέρουν (και εγγράφως, για όποιες περιπτώσεις σεις το κρίνετε σκόπιμο) οποιαδήποτε περίπτωση (από τις ποινικές υποθέσεις που εν όλω ή εν μέρει καθ' οιονδήποτε τρόπο χειρίζονται) που εμπίπτει στα όσα εκτέθηκαν παραπάνω στους αριθμούς 1 και 2, στοιχεία α έως γ.

3. Επισημαίνουμε τα παραπάνω και παρακαλούμε να ασκήσετε είτε οι ίδιοι, είτε δι' άλλου Εισαγγελικού λειτουργού εντονότερη, δραστικότερη και αποτελεσματικότερη εποπτεία και παρακολούθηση στην εν γένει διακίνηση και προώθηση των ποινικών υποθέσεων και δικογραφιών και να οργανώσετε την εσωτερική υπηρεσία της Εισαγγελίας Εφετών, της οποίας προϊστασθε, κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι ως άνω (στους αριθμούς 1 και 2) απαράδεκτες υπηρεσιακώς περιπτώσεις. Τις παραλείψεις, την ολιγωρία ή την αμέλεια οιαδήποτε (είτε Εισαγγελικού λειτουργού, είτε δικαστικού υπαλλήλου), θα ελέγξουμε για τυχόν συνδρομή περιπτώσεων τειθαρχικών ευθυνών, στα πλαίσια της κατ' άρθρ. 99 παραγρ. 1γ και 19

του Ν.1756/1988 πειθαρχικής δικαιοδοσίας μας.

4. Όλα τα παραπάνω ισχύουν αναλόγως και αντιστοι-
χως και για τους Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς σας,
στους οποίους παρακαλούμε να δώσετε τις δέουσες σχετικές οδη-
γίες.-

Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Σοκράτης Πλαγιανάκος